

**Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych
im. J. Szermentowskiego w Kielcach**

***Szkolny program
wychowawczo-profilaktyczny***

rok szkolny 2022/2023

***„Dobra szkoła to przede wszystkim mądra szkoła.
Niech w pracy wychowawczej wszystkie zaangażowa-
ne w nią osoby poczują się związane zadaniem
ukazywania dojrzewającym ludziom, jak być
człowiekiem naprawdę”***

Jan Paweł II

SPIS TREŚCI:

I. Podstawy prawne programu

II. Misja szkoły

III. Wizja szkoły

IV. Sylwetka absolwenta

V. Koncepcja wychowawczo-profilaktyczna

VI. Odbiorcy programu

VII. Diagnoza

VIII. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne

IX. Współpraca z rodzicami

X. Cele oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

XI. Monitoring

XII. Ewaluacja

XIII. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych

XIV. Instytucje i osoby wspomagające szkołę przy realizacji programu

XV. Postanowienia końcowe

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.1997, nr78, poz.483 ze zm.)
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (tekst jedn. Dz.U.2016 poz. 1943 ze zm.)
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz.U.2017r., poz.59 ze zm.)
- Ustawa przepisy wprowadzające ustawę *Prawo oświatowe* z dnia 16 grudnia 2017r. (Dz.U.2017 poz.60 ze zm.)
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.(tekst jedn. Dz.U.2016 poz.487 ze. zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (tekst jedn. Dz.U.1994, nr 111, poz.535 ze zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jedn. Dz.U.2017r., poz. 957 ze zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (tekst jedn. Dz.U.2005 poz.1485 ze zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jedn. Dz.U.2015 poz.1390 ze zm.)
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn. Dz.U.2016 poz.1654 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 18 sierpnia 2015 r. (Dz.U.2015r., poz.1249)
- Rozporządzenie MEN zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 22 stycznia 2018r. (Dz.U. 2018 poz.214)
- Rozporządzenie MKiDN w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji z dnia 21 grudnia 2017 r. (Dz.U.2017 poz.1375)
- Rozporządzenie MKiDN w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych z dnia 5 listopada 2014r. (Dz.U.2014 poz.1646)
- Rozporządzenie MKiDN w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych z dnia 6 września 2017r. (Dz.U.2017 poz.1763)
- Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół z dnia 14 lutego 2017 r. (DZ.U.2017 poz.997 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz.U.2017 poz.1643)

- Rozporządzenie MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017 poz.1591 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z dnia 9 sierpnia 2017 r. (DZ.U. 2017 poz.1578 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 12 sierpnia 2020 r. (Dz.U.2020 poz. 1386)
- Rozporządzenie MEN w sprawie organizacji, kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy z dnia 21.marca 2022 r. (Dz.U.2022 poz.645)

II. MISJA SZKOŁY

Dewizą szkoły jest hasło:

ARS, SCIENTA ET LABOR – kształtowanie dojrzałości przez sztukę, naukę i pracę.

III. WIZJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, która:

umożliwia:

- rozwijanie artystycznych zainteresowań i uzdolnień,
- zdobycie plastycznego wykształcenia na poziomie średnim,
- poznawanie i rozumienie świata,
- rozwijanie potrzeby doskonalenia się,
- poszukiwanie duchowych wartości życia,
- rozumienie siebie, innych ludzi i ich poglądów,
- przygotowanie do odpowiedzialnego współtworzenia świata i poszukiwania w nim własnego miejsca,
- kształtowanie postaw patriotycznych, poczucia przynależności do społeczności lokalnej i narodu,

zapewnia:

- opiekę, przyjazne i bezpieczne dla ucznia warunki edukacji,
- poszanowanie praw ucznia,
- korzystne warunki do wszechstronnego i harmonijnego rozwoju,

wspiera:

- rozwój osobowości zgodnie z systemem wartości, który, respektując prawa innych, wartości uniwersalne i powszechnie akceptowane normy, daje możliwość samorealizacji,
- aktywność poznawczą i twórczą,
- rozwój emocjonalny ucznia i wrażliwość na problemy społeczne,
- samowychowanie, samodoskonalenie i kierowanie własnym rozwojem,
- prospołeczne, prorodzinne i prozdrowotne działania ucznia.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążymy do tego, aby nasz absolwent:

- posiadał ugruntowany system wartości, na którym będzie budował swoje dorosłe życie;
- prezentował wysoki poziom kultury osobistej, był wrażliwy, tolerancyjny i bezinteresowny;
- potrafił korzystać ze swoich praw, szanując jednocześnie prawa innych;
- był obowiązkowy, słowny i odpowiedzialny;
- posiadał usystematyzowaną wiedzę z zakresu sztuk plastycznych;
- twórczo realizował swoje pasje i posługując się odpowiednimi środkami wyrazu, wyrażał swoją osobowość artystyczną;
- był patriotą otwartym na dziedzictwo kulturowe Europy i świata;
- prowadził zdrowy tryb życia;
- umiejętnie postępował w sytuacjach trudnych i konfliktowych;
- odczuwał potrzebę ustawicznego rozwijania się i samodoskonalenia.

V. KONCEPCJA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

- Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Kielcach jest placówką o orientacji humanistycznej, tworzącą wspólnotę wychowawczą, w której stwarzane są optymalne warunki do pełnego, wszechstronnego rozwoju uczniów w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, z poszanowaniem godności, odrębności przekonań i postaw.
- Dopełnieniem i uzupełnieniem oddziaływań wychowawczych są działania o charakterze profilaktycznym, których istotą jest kompensowanie niedostatków wychowania.
- Zachowania młodzieży w naszej szkole analizowane są z punktu widzenia psychologii i socjologii, a nie moralistyki. Dążymy do wypracowania u naszych uczniów samodyscypliny, która w efekcie zastąpi stałą kontrolę ze strony wychowawców.

- Realizując humanistyczną koncepcję wychowania kładziemy nacisk na indywidualizm każdego ucznia. Poprzez liczne działania wychowawcze i profilaktyczne staramy się tworzyć klimat, który odpowiadałby możliwie wielu potrzebom naszych podopiecznych, sprzyjał skutecznej komunikacji w relacji uczeń-nauczyciel oraz umożliwiał nabywanie przez nich nowych umiejętności przydatnych w ciągu całego życia.
- Za bardzo ważne w procesie wychowania uznajemy:
 - **preferowanie wartości uniwersalnych i ponadczasowych:**
Uważamy, iż wartości chrześcijańskie takie jak: godność, odpowiedzialność, tolerancja, pracowitość mają wartość ogólnoludzką i powinny stanowić fundament naszej pracy wychowawczej. Bardzo ważne naszym zdaniem jest, aby nauczyciele przybliżali te wartości młodzieży przede wszystkim własnym przykładem i nienagannym postępowaniem moralnym;
 - **podmiotowe traktowanie młodzieży:**
Uznajemy je za bardzo istotny warunek skutecznego wychowania. Oznacza ono, zgodnie z przyjętą koncepcją wychowania, humanistyczne podejście do wychowanków, czyli zapewnienie im prawa do bycia w miarę samodzielnymi i niezależnymi oraz poszanowanie ich godności osobistej, czyli wzmacnianie w nich poczucia własnej wartości. Szanujemy prawo do odrębności i niepowtarzalności, akceptując wychowanków bez względu na podzielane przez nich opinie i przekonania, zainteresowania i upodobania, o ile nie wyrządzają one szkody innym. Wychowawca, realizując zasadę podmiotowości w wychowaniu, stara się okazywać wychowankom cierpliwość, bezinteresowność i zaufanie, będące podstawą właściwej komunikacji interpersonalnej;
 - **umiejętność porozumiewania się z młodzieżą:**
Realizacja tego założenia nakłada na nauczycieli obowiązek wystrzegania się błędów zakłócających normalny tok porozumiewania się z uczniami (rozkazywanie, grożenie, pouczanie, moralizowanie, osądzanie, szantażowanie, itp.) oraz uważne słuchanie;
 - **korzystanie z informacji zwrotnych w procesie wychowania:**
Pozwala ono nauczycielom przyjrzeć się własnemu zachowaniu i stosowanym w pracy metodom, sprzyja uwalnianiu się od rutyny i umożliwia pedagogiczne nowatorstwo.
- Oddziaływania profilaktyczne w środowisku szkolnym spełniają standardy nowoczesnej profilaktyki realizowanej na wszystkich jej poziomach (profilaktyka uniwersalna, selektywna oraz skoncentrowana na jednostce).
- Program obejmuje szereg działań, które będą angażować całe środowisko szkolne: uczniów i ich rodziców oraz kadrę pedagogiczną, pracowników administracji i obsługi szkoły.

VI. ODBIORCY PROGRAMU

Głównymi odbiorcami programu są uczniowie Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych wraz z rodzicami i nauczycielami. Stanowią oni grupę w przedziale wiekowym 14-20 lat. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, wzrasta liczba i jakość nowych doświadczeń osobistych i społecznych. Okres między 14 a 20 rokiem życia obejmuje dwie fazy rozwojowe, są to:

- pełna adolescencja (12,13 – 17 r. życia) – kiedy nasila się tendencja do uniezależnienia się od rodziców, przy podejmowaniu decyzji ważniejsi stają się rówieśnicy, następują gwałtowne zmiany w sferze życia emocjonalnego, rozwija się arogancja, buntowniczość i lekceważenie autorytetów, wzmacniają się mechanizmy obronne, doskonalą racjonalizacja, intensyfikuje wymiar życia seksualnego;
- późna adolescencja (17-20 r. życia) – wówczas następuje konsolidacja życia psychicznego, zakończeniu ulega proces identyfikacji psychoseksualnej, dalszej przebudowie ulegają relacje z rodzicami i rówieśnikami, a ich celem jest dążenie do pełnego partnerstwa.

Okres dojrzewania nie jest biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość. W tej fazie życia młodzi ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowe doświadczenia, wypełniają nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele. Manifestowanie przez nastolatków zaburzeń w zachowaniu powinno powodować intensyfikowanie działań pomocowych ukierunkowanych na zaspokajanie ich potrzeb rozwojowych, a prowadzonych przez kompetentnych dorosłych.

VII. DIAGNOZA

Wychodząc z założenia, iż działania wychowawczo-profilaktyczne powinny być dostosowane do problemów i potrzeb społeczności szkolnej, dokonano diagnozy w tym zakresie oraz określono czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka (czerwiec, sierpień, wrzesień 2022r.).

Wnikliwa i szczegółowa analiza zgromadzonego w trakcie diagnozy materiału badawczego, pozwoliła określić jakie niepokojące zachowania w ostatnim roku szkolnym zostały zaobserwowane u naszych uczniów i wybrać te, które staną się przedmiotem szczególnej uwagi w zakresie oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych, w nowym roku szkolnym. Będą to:

- doświadczanie trudności emocjonalnych;
- niewłaściwe korzystanie z internetu;
- małe zainteresowanie aktywnością fizyczną i troską o zdrowie w wymiarze fizycznym.

Przeprowadzona diagnoza posłużyła do określenia domniemanych przyczyn tych zachowań:

Zachowanie problemowe	Domniemane przyczyny
doświadczanie trudności emocjonalnych (obniżony nastrój, depresyjność, poczucie osamotnienia, brak planów, reakcje lękowe, zachowania autodestrukcyjne)	• konsekwencje sytuacji epidemicznej w kraju i na świecie, • długotrwały stan izolacji społecznej, • brak realnego kontaktu z rówieśnikami, • słaba umiejętność określania i nazywania swoich emocji, • niska odporność na sytuacje postrzegane jako trudne, • odczuwanie silnej potrzeby szybkiej redukcji wewnętrznego napięcia
niewłaściwe korzystanie z internetu	• brak wiedzy w zakresie świadomego, odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu, • niskie kompetencje rodziców w w/w zakresie; • mała świadomość dotycząca możliwych niebezpieczeństw wynikających z nieumiejętnego korzystania z Internetu, • „zagubienie się” w świecie wirtualnym i korzystanie z jego możliwości bez ograniczeń, • trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu relacji z rówieśnikami w świecie realnym
małe zainteresowanie aktywnością fizyczną i troską o zdrowie w wymiarze fizycznym	• utrzymujący się przez długi czas stan izolacji społecznej ograniczającej wiele form aktywności fizycznej, • brak wiedzy na temat racjonalnego i zdrowego odżywiania oraz znaczenia wysiłku fizycznego na ogólną kondycję człowieka, • niechęć wśród dużej części młodych ludzi do aktywnego spędzania czasu, ograniczanie na co dzień wysiłku fizycznego

Działania diagnostyczne pozwoliły także na określenie czynników ryzyka oraz czynników chroniących naszych uczniów przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.

Do **czynników chroniących** zaliczono:

- wspierający klimat szkoły;
- możliwość rozwijania pasji i zainteresowań artystycznych;

- wrażliwość społeczną wyrażającą się aktywnym udziałem w akcjach charytatywnych, działaniach wolontariatu;
- jasny przekaz dotyczący braku zgody w społeczności szkolnej dla przemocy oraz używek;
- docenianie osiągnięć uczniów (w różnych obszarach).

Natomiast do najważniejszych **czynników ryzyka** zaliczono:

- wysoka wrażliwość, niska odporność na stres;
- niskie kompetencje w zakresie budowania adekwatnego obrazu samego siebie;
- swobodny, niekontrolowany dostęp do cyberprzestrzeni;
- przeciążenie fizyczne i psychiczne wynikające z dużej liczby godzin w szkole.

Szczegółowe informacje dotyczące diagnozy potrzeb naszych uczniów w zakresie wychowania i profilaktyki oraz diagnozy czynników chroniących oraz ryzyka, zawiera raport z tych badań.

VIII. PRIORYTETY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

Na podstawie wyników diagnozy oraz kierunków polityki oświatowej ogłoszonych przez MEN i rekomendacji wychowawczo-profilaktycznych CEA, określamy iż naszymi priorytetami w roku szkolnym 2022/2023 będą:

- 1. Budowanie odporności psychicznej uczniów. Rozwijanie ich kompetencji w zakresie radzenia sobie z trudnymi emocjami, prowadzenia efektywnej komunikacji i nawiązywania pozytywnych relacji, budowania adekwatnego poczucia własnej wartości.**
- 2. Edukacja w zakresie świadomego, odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu (media społecznościowe, przemoc wirtualna, hejt, narażenia na niebezpieczne kontakty, ochrona danych osobowych, ochrona wizerunku).**
- 3. Promocja postaw prozdrowotnych w społeczności szkolnej (aktywność fizyczna, racjonalne odżywianie, profilaktyka chorób cywilizacyjnych).**

IX. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Nauczyciele PLSP w Kielcach w pełni respektują pierwotne i niezbywalne prawo rodziców do wychowania dzieci i uznają ich za pierwszych i głównych wychowawców. Rola rodziców wobec dziecka jest pierwszoplanowa, a szkoła pełni jedynie rolę pomocniczą względem rodziny, towarzysząc jej w procesie wychowania.

Nauczyciele PLSP dbając o dobro młodzieży, zobowiązują się do stałej troski o prawidłowy rozwój fizyczny i intelektualny uczniów, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych oraz rozwijanie potrzeb estetycznych i kulturalnych, zgodne wpajanie zasad moralnych przez jasne rozgraniczanie dobra i zła, a nade wszystko rozbudzanie u młodzieży ambicji i aspiracji uwzględniających własne zainteresowania i możliwości.

Nauczyciele mają świadomość, iż realizacja tych zobowiązań nie będzie możliwa bez zainteresowania ze strony rodziców. Stąd też nasza szkoła jest otwarta na wszelkie formy współpracy ze środowiskiem rodzinnym uczniów.

X. CELE ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Cel główny: **Wychowanie do dojrzałej i odpowiedzialnej dorosłości zbudowanej na fundamencie wartości.**

Cele szczegółowe:

- Budowanie poczucia własnej wartości oraz pozytywnej samooceny.
- Przygotowanie do rozpoznawania i wyrażania emocji, rozumienia i akceptowania własnych i cudzych uczuć.
- Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się oraz budowania udanych relacji z innymi ludźmi.
- Przekazanie rzetelnej wiedzy o konsekwencjach zażywania substancji psychoaktywnych.
- Poszerzanie wiedzy i doskonalenie umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji.
- Kształtowanie umiejętności oddzielania własnych poglądów, postaw i potrzeb od presji, sugestii i wpływów zewnętrznych.
- Kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji wobec innych osób (niepełnosprawnych, chorych, starszych, itp.)
- Uczenie bycia odpowiedzialnym za siebie i swoje postępowanie.
- Kształtowanie i utrwalanie prawidłowych nawyków kultury osobistej.
- Uwrażliwienie na dobro wspólne, poszanowanie i ochrona mienia szkolnego.
- Rozwijanie umiejętności współżycia w grupie społecznej zgodnie z obowiązującymi normami i regułami.
- Uczenie zdrowego trybu życia.
- Podkreślenie znaczenia rodziny w życiu człowieka, utrwalenie więzi rodzinnych.
- Kształtowanie szacunku dla tradycji narodowej i szkolnej.
- Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.
- Doskonalenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, budowania osobistego i grupowego wsparcia.
- Informowanie o miejscach i osobach, które udzielają pomocy w trudnych sytuacjach.

XI. MONITORING

Realizacja program będzie monitorowana przez Zespół wychowawczy, który na bieżąco będzie sprawdzał realizację zaplanowanych w programie zadań oraz sposoby ich realizacji poprzez analizę dokumentacji pracy z każdą klasą oraz wnikliwą obserwację życia szkoły.

XII. EWALUACJA

Ewaluacja przeprowadzona zostanie przez Zespół wychowawczy pod koniec realizacji programu, a podstawowymi jej narzędziami będą:

- obserwacja zachowania uczniów,
- rozmowy z uczniami, rodzicami oraz pracownikami szkoły,
- analiza dokumentów szkolnych (m.in. dziennik elektroniczny, dziennik pracy psychologa i pedagoga szkolnego oraz pedagoga specjalnego, sprawozdania z pracy wychowawczej z poszczególnymi klasami, dokumentacja uczniów objętych pomocą psychologiczno - pedagogiczną.

Wyniki oceny skuteczności działań zaplanowanych w harmonogramie *Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego* zostaną uwzględnione na etapie planowania harmonogramu na kolejny rok szkolny.

Na zakończenie roku szkolnego zostanie opracowane sprawozdanie z realizacji programu.

XIII. Harmonogram realizacji *Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego ZPSP*

Formy realizacji programu dostosowywane będą na bieżąco do możliwości szkoły uwzględniających aktualną sytuację epidemiologiczną, z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa.

OBSZAR DZIAŁAŃ: Bezpieczeństwo uczniów (w wymiarze fizycznym oraz emocjonalnym)				
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Troska o bezpieczeństwo uczniów w wymiarze fizycznym oraz emocjonalnym; przygotowanie do racjonalnych i skutecznych zachowań w razie wystąpienia zagrożenia	• Zapoznanie wszystkich uczniów z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły; w tym postępowanie w czasie zagrożenia epidemicznego, pożarowego oraz ataku terrorystycznego. Czuwanie nad przestrzeganiem przepisów.	Dyrekcja, wszyscy nauczyciele, wychowawcy internatu, specjalista ds. BHP	IX i później	Analiza dokumentów, obserwacja
	• Zapewnienie uczniom opieki medycznej w szkole, na pracowniach oraz internacie (wypadek, choroba).	Dyrekcja szkoły, pielęgniarka szkolna	W ciągu całego roku	Analiza dokumentów, rozmowa z uczniami oraz rodzicami
	• Diagnoza poczucia bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów klas pierwszych.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	I/II	Analiza dokumentów
	• Zajęcia edukacyjno na temat „Odpowiedzialne korzystanie z internetu”.	Pedagog szkolny, wychowawca klasy 3a	I semestr	Analiza dokumentów

	• Dążenie do utrzymania i rozwijania w szkole przyjaznej atmosfery przejawiającej się otwartością, sympatią i zrozumieniem w relacjach „nauczyciel – uczeń” oraz „uczeń – uczeń” (w codziennych kontaktach).	Dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele,	Cały rok	Obserwacja
	• Zapewnienie uczniom optymalnych warunków oraz możliwości zgłaszania i rozwiązywaniu problemów osobistych.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog szkolny, pedagog specjalny	Cały rok	Analiza dokumentów, rozmowy z uczniami
	• Edukacja w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej – w ramach edukacji dla bezpieczeństwa.	Dyrekcja szkoły, nauczyciel EDB	W ciągu roku	Analiza dokumentów
	• Sumienne pełnienie przez nauczycieli dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Obserwacja
	• Realizacja projektu edukacyjnego (ŚCDN) „Zdrowie psychiczne uczniów w czasach kryzysu”.	Pedagog szkolny, zainteresowani nauczyciele	Cały rok	Analiza dokumentów, obserwacja

Przeciwdziałanie zachowaniom problemowym, w tym przemocy i agresji	Konsekwentne reagowanie na każdy przejaw agresji ze strony uczniów. Jasny przekaz do uczniów o braku tolerancji dla jakichkolwiek przejawów przemocy w szkole.	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok	Obserwacja, analiza dokumentów
	<i>„Klasowy kontrakt: określenie wartości, na których mają być oparte relacje w klasie oraz szkole (szacunek, akceptacja, tolerancja i życzliwość)”</i> – zajęcia wychowawcze w kl. 1a, 1b, 1c.	Psycholog, pedagog szkolny, wychowawcy klas I	I semestr	Analiza dokumentów
	Organizacja spotkania ze specjalistą na temat prawnej odpowiedzialności nieletnich - kl. 1a, 1b, 1c.	Wychowawcy klas 1a, 1b, 1c, pedagog szkolny	I semestr	Analiza dokumentów
	Zajęcia wychowawcze na temat <i>„Sposoby konstruktywnego radzenia sobie ze stresem”</i> (w wybranych klasach wg potrzeb).	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog szkolny	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów
	Monitorowanie poziomu absencji - zapobieganie trudnościom dydaktycznym i wychowawczym (diagnoza przyczyn absencji, kontakt z rodzicem, rozmowa z uczniem).	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog szkolny	Praca ciągła	Analiza dokumentów, obserwacja

OBSZAR DZIAŁAŃ: Budowanie wizerunku przyszłego artysty

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Kształtowanie odpowiedzialności uczniów za własny rozwój oraz budowanie swojej twórczej tożsamości	• Motywowanie uczniów do podejmowania wyzwań artystycznych - zachęcanie do udziału w konkursach z przedmiotów artystycznych. • Organizowanie wystaw uczniów (indywidualnych i zbiorowych) w szkolnej <i>Galerii Wizjer</i>. • Zachęcanie do prowadzenia dokumentacji własnych dokonań plastycznych w formie port folio. • Motywowanie uczniów do artystycznego działania poprzez system nagród: dyplomy, listy gratulacyjne, nagrody rzeczowe, udział w plenerach, medal „ARS, SCIENTIA ET LABOR”. • Uświadamianie potrzeby kreowania własnego przekazu artystycznego poprzez odkrywanie indywidualnych predyspozycji uczniów i pomoc w ich rozwijaniu. • Promowanie w społeczności szkolnej uczniów wyróżniających się dojrzałością plastyczną, uświadamianie znaczenia wartości intelektualnych i praw autorskich. • Zapraszanie do szkoły absolwentów, którzy dzielą się osobistymi doświadczeniami w re-	Dyrekcja, nauczyciele przedmiotów artystycznych	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów

	alizacji swoich artystycznych pasji.			
Wychowywanie poprzez kontakt ze sztuką	• Rozwijanie wrażliwości estetycznej poprzez udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, wystawach. • Organizowanie w szkole spotkań z wybitnymi twórcami kultury. • Przygotowywanie do odbioru sztuki - udział uczniów w lekcjach muzealnych. • Organizowanie wystaw prac plastycznych nauczycieli szkoły i wybitnych absolwentów w <i>Galerii Mistrzów</i>. • Udział uczniów w wystawach, plenerach i przeglądach prac plastycznych organizowanych pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla uczniów szkół plastycznych. • Organizacja kolejnej edycji konkursu „<i>Pudełko zwane wyobraźnią</i>”. • Edukacja plastyczna w ramach zajęć programowych z historii sztuki i specjalizacji.	Dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele, zwłaszcza nauczyciele przedmiotów artystycznych	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów
Kształtowanie postawy odpowiedzialnego ucznia i przyszłego rzetelnego pracownika	• Systematyczna praca dydaktyczno - wychowawcza w ramach przedmiotów artystycznych ukierunkowana na: – rzetelność warsztatową, – szacunek do warsztatu pracy, – gospodarność, – współpracę w zespole, – kreatywność, indywidualność, samodziel-	Nauczyciele przedmiotów artystycznych	W ciągu całego roku	Obserwacja

	ność, – umiejętność dokonywania samooceny własnych działań, – przestrzeganie zasad użytkowania sprzętu, narzędzi, maszyn, materiałów do szkolenia praktycznego oraz zasad BHP i regulaminów poszczególnych pracowni, – przestrzeganie procedur rozliczenia materiałowego, – skrupulatne rozliczanie frekwencji uczniów wg przyjętych ustaleń, informowanie rodziców o postępach uczniów. • Wdrażanie uczniów do działania na rzecz promocji szkoły jako placówki edukacyjnej i kulturotwórczej: – prezentacja prac uczniów w ramach lokalnych imprez kulturalnych; – aktywny udział w Giełdzie Szkół i Uczelni; – dzień otwartej szkoły. • Umożliwienie uczniom zdobycia doświadczeń zawodowych w ramach projektów realizowanych w szkole. • Organizacja działań o charakterze artystycznym w środowisku lokalnym.	Wszyscy nauczyciele	W ciągu całego roku wg terminarza	Analiza dokumentów, obserwacja
		Dyrekcja	Wg terminarzy projektów	Obserwacja
		Dyrekcja, wyznaczeni nauczyciele	W ciągu całego roku	Obserwacja

OBSZAR DZIAŁAŃ: **Uczeń jako świadomy obywatel**

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Kształtowanie świadomości obywatelskiej oraz ekologicznej	Budowanie u uczniów przekonania o potrzebie udziału w życiu społecznym - praca programowa na lekcjach historii, historii sztuki, wiedzy o społeczeństwie, j. polskiego, religii i lekcjach wychowawczych.	Wszyscy nauczyciele	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów
	Rozwijanie świadomości prawnej uczniów (działania dostarczające rzetelnej wiedzy z zakresu prawa) – w ramach lekcji wychowawczych oraz lekcji historii i wiedzy o społeczeństwie.	Wychowawcy klas, nauczyciele historii oraz WOS, pedagog szkolny	W ciągu całego roku	Analiza dokumentów
	Akcentowanie w społeczności szkolnej rocznic ważnych wydarzeń historycznych, społecznych, religijnych oraz uroczystości państwowych.	Nauczyciele historii, WOS, wychowawcy klas	W ciągu całego roku	Obserwacja
	Rozwijanie u uczniów poczucia więzi z ojczyzną, historią i tradycją kulturową narodu; wzbudzanie szacunku do symboli narodowych i szkolnych (praca dydaktyczna – wychowawcza w ramach wielu przedmiotów).	Wszyscy nauczyciele	Praca ciągła	Obserwacja
	Przygotowanie uczniów do stosowania procedur demokratycznych - wybory do samo-	Opiekunowie SU	Wg terminarza	Obserwacja

	rządu szkolnego oraz internackiego wg opracowanej ordynacji wyborczej. • Uczenie odpowiedzialności za obowiązki szkolne – konsekwentne egzekwowanie ich wykonywania. • Działalność „<i>Szkolnego klubu ekologa</i>” - edukacja ekologiczna, angażowanie uczniów w proekologiczne akcje i kampanie. • Realizacja projektu ekologicznego „<i>Zielona strefa relaksu</i>”. • Organizacja konkursu plastycznego dotyczącego tematyki proekologicznej.	Wszyscy nauczyciele Nauczyciel biologii, chętni nauczyciele Nauczyciel biologii, nauczyciel rysunku i malarstwa Nauczyciel biologii, pedagog szkolny	Praca ciągła W ciągu całego roku I semestr II semestr	Obserwacja Obserwacja Analiza dokumentów, obserwacja Obserwacja
Rozwijanie tożsamości regionalnej, uczenie szacunku dla dziedzictwa kulturowego regionu świętokrzyskiego	• Poznawanie zabytków Kielc i województwa świętokrzyskiego. • Udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez różne instytucje w mieście. • Współpraca z Muzeum Narodowym w Kielcach i jego oddziałami. • Organizacja plenerów malarskich na terenie województwa świętokrzyskiego.	Nauczyciele historii sztuki i przedmiotów artystycznych Dyrekcja szkoły, wyznaczeni nauczyciele Dyrekcja, wyznaczeni nauczyciele Dyrekcja	Cały rok Wg terminarza W ciągu całego roku Wg terminarza	Obserwacja, analiza dokumentów Obserwacja Analiza dokumentów Obserwacja, rozmowa z uczniami

Rozwijanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów	- Praca programowa wszystkich nauczycieli, wychowawców klas, psychologa, pedagoga szkolnego, katechetów, ukierunkowana na przygotowanie uczniów do: - rozpoznawania wartości moralnych i ustalania ich hierarchii; - świadomego funkcjonowania w grupach rówieśniczych; - właściwego reagowania wobec przejawów nietolerancji, dyskryminacji i ksenofobii.	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy klas, psycholog i pedagog szkolny, pedagog specjalny, wychowawcy internatu	Cały rok	Obserwacja, analiza dokumentów
Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi zawodowej	- Organizacja warsztatów na temat: „<i>Od marzeń do kariery, czyli jak przygotować się do wejścia na rynek pracy</i>” dla uczniów klas maturalnych ze specjalistami z Wojewódzkiego Urzędu Pracy. - Organizacja warsztatów na temat „<i>Odkrywam swój potencjał – wartości, predyspozycje i zainteresowania zawodowe</i>” z udziałem doradców zawodowych. - Organizacja warsztatów decyzyjnych – zajęć psychologicznych ułatwiających rozpoznanie zainteresowań i preferowanych form samo-realizacji z uwzględnieniem posiadanych zasobów osobowościowych (dla zainteresowanych klas).	Pedagog szkolny, wychowawca kl.4c,4d Pedagog szkolny, wychowawca kl.4a,4b Psycholog szkolny	IX II semestr I semestr	Analiza dokumentów Analiza dokumentów Analiza dokumentów

	• Możliwość korzystania z konsultacji psychologicznych (określenie swoich predyspozycji zawodowych).	Psycholog szkolny	Cały rok	Analiza dokumentów
	• Organizacja lekcji wychowawczych w zainteresowanych klasach z zakresu doradztwa zawodowego.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	Wg potrzeb w ciągu całego roku	Analiza dokumentów
	• Gromadzenie w bibliotece szkolnej materiałów informacyjnych dotyczących konkretnych zawodów oraz wyższych uczelni.	Nauczyciel bibliotekarz	W ciągu całego roku	Obserwacja
	• Towarzyszenie uczniom w procesie podejmowania decyzji zawodowych (indywidualne rozmowy wg potrzeb uczniów).	Wszyscy nauczyciele	W ciągu całego roku	Obserwacja
	• Współpraca z Miejskim Zespołem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych (specjalistyczne konsultacje zainteresowanych uczniów w dziale preorientacji zawodowej).	Psycholog, pedagog szkolny	W ciągu całego roku	Obserwacja

OBSZAR DZIAŁAŃ: Integracja społeczności szkolnej

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Integracja nowych uczniów ze społecznością szkolną	• Organizacja rajdu integracyjnego dla klas pierwszych.	Wychowawcy kl.1a,1b,1c	28.IX	Obserwacja

	• Włączanie nowych uczniów w organizację imprez oraz różnorodnych przedsięwzięć organizowanych na terenie szkoły. • Uroczyste ślubowanie. • Organizacja dla uczniów klas I „<i>Dnia integracyjnego</i>” (warsztaty integracyjno – adaptacyjne „<i>Blżej siebie</i>”; grill). • Otoczenie szczególną troską uczniów przybywających z zagranicy, szczególnie z Ukrainy, którzy rozpoczęli naukę w szkole.	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy klas I, opiekunowie SU Wychowawcy kl.I, psycholog, pedagog szkolny, terapeuta pedagogiczny, Dyrekcja Wychowawcy klas, psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny	W ciągu całego roku XI 13.IX. IX i później	Obserwacja Obserwacja Obserwacja, analiza dokumentów Obserwacja
Organizacja imprez, uroczystości i przedsięwzięć szkolnych tworzących tradycję szkoły	• Dzień Nauczyciela, • Uczczenie pamięci o zmarłych nauczycielach w Dniu Edukacji (złożenie kwiatów pod symbolicznym nagrobkiem), • Wigilia, • Studniówka, • Święto szkoły, • Uroczyste pożegnanie absolwentów, • Cykliczne spotkania Dyrekcji z młodzieżą.	Wyznaczeni nauczyciele	W ciągu roku wg terminarza	Obserwacja
Troska o bezpieczny klimat w zespołach klasowych	• Zajęcia wychowawcze w ramach godzin wychowawczych ukierunkowane na integrację klas oraz budowanie w nich relacji opartych na akceptacji i szacunku.	Wychowawcy klas, psycholog i pedagog szkolny	W ciągu całego roku	Analiza dokumentów, rozmowa z uczniami

	• Wspólne wyjścia i wycieczki klasowe.	Wychowawcy klas	W ciągu całego roku	Obserwacja
--	--	-----------------	---------------------	------------

OBSZAR DZIAŁAŃ: Zdrowy styl życia

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Rozwijanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych; promowanie zdrowego stylu życia	• Motywowanie uczniów do udziału w zajęciach sportowych, organizacja atrakcyjnych zajęć wychowania fizycznego.	Nauczyciele WF	Cały rok	Obserwacja, analiza dokumentów
	• Organizowanie zajęć szkolnych i pozaszkolnych wspomagających harmonijny rozwój fizyczny uczniów oraz kształcących nawyk aktywnego wypoczynku m.in. wycieczki, rajdy krajoznawcze, wyjścia na lodowisko, rozgrywki sportowe.	Nauczyciele WF, wychowawcy klas	Cały rok	Obserwacja, analiza dokumentów
	• Realizacja w szkole projektu „Szkola realizująca zalecenia Europejskiego kodeksu walki z rakiem”.	Nauczyciel WF, pedagog szkolny	Cały rok	Analiza dokumentów
	• Organizacja spotkania ze specjalistą na temat „HIV, AIDS – jestem świadomy, nie ryzykuję” (kl.1a,1b,1c).	Pedagog szkolny	XI	Analiza dokumentów
	• Organizacja spotkania ze specjalistą w ramach kampanii „Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych” (w wybranych klasach).	Dyrektor szkoły, pedagog szkolny, nauczyciel biologii	IX	Analiza dokumentów

OBSZAR DZIAŁAŃ: Wspieranie rozwoju osobistego uczniów

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Rozwijanie ważnych umiejętności psychospołecznych	- Organizacja zajęć psychoedukacyjnych (wg potrzeb) dotyczących: - skutecznej komunikacji interpersonalnej; - zachowań asertywnych; - rozwiązywania sytuacji konfliktowych; - określania i wyrażania swoich uczuć i emocji; - radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych; - wzmacniania samooceny.	Wychowawcy klas, psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny	W ciągu całego roku	Analiza dokumentów
	Budowanie postawy odpowiedzialności za siebie, swoje postępowanie i decyzje – praca programowa wszystkich nauczycieli.	Wszyscy nauczyciele	Praca ciągła	Obserwacja
	Zajęcia edukacyjno – wychowawcze na temat efektywnego zarządzania swoim czasem.	Wychowawcy klas	I semestr	Analiz dokumentów
	Zajęcia edukacyjno - wychowawcze dotyczące szkolnego dress codu.	Wychowawcy klas	I semestr	Obserwacja
	Wzmacnianie w indywidualnych kontaktach pozytywnej samooceny i samoakceptacji uczniów.	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły	Praca ciągła	Obserwacja
	Działalność <i>Szkolnego klubu mediacji</i> (eduko-	Nauczyciel j. hiszpańskie-	Cały rok szkolny	Analiza doku-

	wanie w zakresie skutecznego rozwiązywania sytuacji spornych).	go		mentów, obserwacja
--	--	----	--	--------------------

OBSZAR DZIAŁAŃ: Wskazywanie cennych życiowych wartości oraz pozytywnych postaw społecznych

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Kształtowanie postaw prospołecznych, uczenie wrażliwości, empatii oraz otwarcia na potrzeby innych	• Propagowanie w społeczności szkolnej idei wolontariatu - działalność szkolnego wolontariatu - udział w akcjach charytatywnych (np. <i>Góra Grosza, Szkoła pomóż i Ty</i>), systematyczna współpraca z instytucjami działającymi na rzecz potrzebujących (np. <i>Caritas Diecezji Kieleckiej</i>).	Opiekunowie wolontariatu, chętni nauczyciele	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów
	• W ramach lekcji wychowawczych akcentowanie ogromnego znaczenia umiejętności budowania udanych relacji z innymi ludźmi oraz realizowania zadań zespołowych.	Wychowawcy klas	Praca ciągła	Obserwacja
	• Zajęcia edukacyjno-wychowawcze na temat: „Dlaczego warto zostać wolontariuszem?” (w zainteresowanych klasach).	Pedagog szkolny	W ciągu całego roku	Analiza dokumentów
	• Promowanie działalności szkolnego wolontariatu (strona internetowa szkoły).	Opiekunowie wolontariatu	W ciągu całego roku	Obserwacja

Ukazywanie młodzieży ważnych i cennych życiowych wartości jako alternatywy dla materializmu i konsumpcjonizmu	• Inspirowanie dyskusji na temat autorytetów i wartości, o które warto zabiegać w życiu – np. podczas lekcji wychowawczych, języka polskiego, religii, wiedzy o społeczeństwie. • Promowanie w społeczności szkolnej idei dawstwa szpiku – współpraca z Fundacją DKSM . Realizacja projektu #KOMÓRKOMANIA.	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy Dyrekcja, pedagog szkolny	W ciągu całego roku I semestr	Obserwacja, analiza dokumentów Analiza dokumentów, obserwacja
Przygotowanie do życia w rodzinie	• Promowanie wartości prorodzinnych i więzi uczuciowych: – w ramach lekcji WDŻ (kl.1a,1b,1c,2a,2b,2c); – upowszechnianie i przestrzeganie zapisów zawartych w Konwencji o Prawach Dziecka, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz aktów prawnych dotyczących rodziny; – praca programowa na lekcjach wychowawczych; – praca katechetyczna na lekcjach religii; – praca pedagoga i psychologa szkolnego.	Wychowawcy klas i internatu, katecheci, nauczyciel WDŻ, psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny	W ciągu całego roku	Obserwacja

OBSZAR DZIAŁAŃ: **Profilaktyka uzależnień**

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Propagowanie w społeczności szkolnej przekonania o szkodliwości środków psychoaktywnych	Konsekwentne reagowanie wszystkich pracowników szkoły na próby eksperymentowania uczniów ze środkami psychoaktywnymi.	Wszyscy pracownicy szkoły	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów
	Współpraca wszystkich nauczycieli w zakresie udzielania właściwego wsparcia uczniom, co do których istnieje podejrzenie o eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi (przepływ informacji, właściwie przeprowadzona interwencja).	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów
	Spotkanie ze specjalistą na temat zdrowotnych konsekwencji zażywania środków psychoaktywnych (kl.1a,1b,1c).	Pedagog szkolny, nauczyciel WF, nauczyciel biologii	I semestr	Analiza dokumentów

OBSZAR DZIAŁAŃ: **Działalność opiekuńcza szkoły i pomoc psychologiczno-pedagogiczna**

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Ocena skuteczności</i>
Poznanie środowiska rodzinnego uczniów. Współpraca z rodzicami	• Praca wychowawców klas i wychowawców internatu - działania diagnozujące sytuację rodzinną uczniów (analiza dokumentacji ucznia, rozmowy, wywiady, ankiety). • Nawiązanie i podtrzymanie kontaktu z rodzicami uczniów; dążenie do wypracowania wspólnej płaszczyzny wychowawczej. • Wskazywanie rodzicom specjalistycznych ośrodków wspomagających w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach.	Wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny	W ciągu całego roku	Obserwacja, analiza dokumentów
Udzielanie pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	• Monitorowanie sytuacji uczniów w zakresie ich potrzeb materialnych przez: – rozmowy indywidualne z uczniami, – rozmowy z nauczycielami, – rozmowy z rodzicami. • Organizowanie pomocy materialnej dla uczniów: – stypendia i zapomogi, – paczki żywnościowe, – współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w kwestii dofinansowania do wyżywienia	Wychowawcy klas, wychowawcy w internacie, pedagog, psycholog szkolny Szkolna komisja stypendialna, wychowawcy klas, pedagog szkolny, kierownik internatu	W ciągu całego roku W ciągu całego roku	Analiza dokumentów, obserwacja Analiza dokumentów

	w stołówce internackiej.			
Diagnozowanie potrzeb rozwojowych uczniów, organizacja odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej	• Budowanie w społeczności szkolnej klimatu otwartości i zrozumienia na potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. • Diagnoza potrzeb uczniów przy współpracy rodziców, psychologa, pedagoga specjalnego, pedagoga szkolnego, wychowawców klas, wychowawców internatu oraz pozostałych nauczycieli. • Zapewnienie uczniom form pomocy odpowiadających ich potrzebom: – terapia psychologiczna, – wsparcie pedagogiczne, – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, – inne zajęcia wynikające z indywidualnych potrzeb uczniów.	Dyrekcja, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy klas, terapeuta pedagogiczny, wyznaczeni nauczyciele	W ciągu całego roku	Analiza dokumentów, obserwacja

XIV. INSTYTUCJE I OSOBY WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W REALIZACJI PROGRAMU

- Placówki kulturalne na terenie Kielc (m.in. Muzeum Narodowe, Filharmonia Świętokrzyska, Wojewódzki Dom Kultury, Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Muzeum Historii Kielc),
- Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach,
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kielcach,
- Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach,
- Miejski Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Kielcach,
- Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach,
- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Wydział Prewencji w I Komisariacie Miejskiej Policji w Kielcach,
- Komenda Wojewódzka Policji.

XVI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Niniejszy program jest spójny ze szkolnym zestawem programów nauczania.

Załącznikami do dokumentu są plany pracy wychowawczo - profilaktycznej w poszczególnych klasach oraz plan pracy internatu, opracowane na jego podstawie.